

PATVIRTINTA
Molėtų rajono savivaldybės
administracijos direktoriaus
2020 m. sausio 14 d.
įsakymu Nr. B6-36

**MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS
A N A L I Z Ė**

TURINYS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Trumpa rajono savivaldybės charakteristika	3
2. Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės (toliau – rizikos analizė) rengimo priežastys, tikslas ir paskirtis	3
3. Pagrindinės sąvokos	3
4. Rizikos analizės atlikimo metodas	4

II. GALIMŲ PAVOJŲ NUSTATYMAS

5. Galimų pavojų sąrašas	4
--------------------------------	---

III. RIZIKOS VERTINIMAS

6. Galimų pavojų tikimybės įvertinimas	6
7. Galimų pavojų padarinių nustatymas	7
8. Galimų pavojų rizikos įvertinimas	14

IV. RIZIKOS LYGIO IR JOS PRIIMTINUMO NUSTATYMAS

9. Savivaldybės galimų pavojų sąrašas prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį	16
10. Išvados	17

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Trumpa rajono savivaldybės charakteristika

Molėtų rajono savivaldybė (toliau – Savivaldybė) yra pietinėje apskrities dalyje. Rytinėje dalyje Molėtų rajonas ribojasi su Švenčionių rajonu. Šiaurinėje dalyje rajonas ribojasi su Utenos rajonu. Šiaurės vakaruose rajonas ribojasi su Anykščių rajonu, vakarinėje dalyje – su Vilniaus apskrities Ukmergės bei Širvintų rajonais. Savivaldybės teritorijos plotas 1 367,8 km², gyvena 19,11 tūkst. gyventojų. Iš jų miestuose – 6,09 tūkst., kaimuose – 13,01 tūkst. gyventojų. Gyventojų tankis rajone – 13,96 gyv./km². Savivaldybės centras – Molėtai. Rajonas suskirstytas į 11 seniūnijų.

Administracinis padalinimas: Molėtų miestas ir 11 seniūnijų: Alantos, Balninkų, Čiulėnų, Dubingių, Giedraičių, Inturkės, Joniškio, Luokesos, Mindūnų, Suginčių, Videniškių.

Rajone yra 3 centralizuoto paleidimo sirenos ir 1 vietinio valdymo sirena.

Gyventojų kolektyvinei apsaugai rajone yra nustatyta 11 kolektyvinės apsaugos statinių, kuriuose galima apsaugoti 3,8 tūkst. gyventojų.

Molėtų rajone yra 5 degalinės, kurių talpa: benzino 165,5 m³, dyzelinio kuro 135 m³, suskystintų dujų 70,2 m³.

Rajone yra 9 gaisrų ir sprogimų atžvilgiu pavojingos įmonės, 19 gyvybiškai svarbių objektų, 618 ha didelio gamtinio degumo miškų masių, kur yra 11 kaimų ir gyvena 603 žmonės, 3 potencialiai pavojingi tvenkiniai.

Pagrindinės pramonės, statybinės įmonės: UAB „Melingos“ keliai, UAB „Bebrusai“, Žiuko įmonė. Rajone yra 4 žemės ūkio bendrovės ir 2791 ūkininkai, 4 gydymo ir profilaktinės įstaigos.

Mokyklos ir mokymo įstaigos: 3 gimnazijos, 1 progimnazija, 4 pagrindinės, 1 pradinė ir Alantos technologijos ir verslo mokykla.

Rajono keliai: magistraliniai – 42,4 km, krašto svarbos – 120,2 km, rajoniniai keliai – 317,14 km, vietiniai keliai – 1640 km.

Yra KASP Didžiosios kovos apygardos 8-osios rinktinės 806 pėstininkų kuopa Molėtuose.

2. Rizikos analizės rengimo priežastys, tikslas ir paskirtis

Molėtų rajono savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės (toliau – rizikos analizė) tikslas – nustatyti galimus pavojus, įvertinti ekstremaliųjų situacijų rizikos (toliau – rizika) lygį ir numatyti rizikos valdymo priemones: sumažinti galimų pavojų kilimo tikimybę, galimus padarinius ir pagerinti didelės rizikos ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo galimybes.

Rizikos analizė skirta rajono savivaldybės civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos institucijoms, vykdančioms ekstremaliųjų situacijų prevencijos ir pasirengimo ekstremalioms situacijoms užduotis. Vadovaujantis atlikta rizikos analize nustatius galimus pavojus ir galimas ekstremalias situacijas rengiamas savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planas. Taip pat analizės duomenys panaudojami rengiant savivaldybės ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą.

3. Pagrindinės sąvokos

Rizikos analizė - tai procedūrų sistema, skirta nustatyti galimus pavojus, įvertinti ekstremaliųjų situacijų rizikos lygį ir numatyti rizikos valdymo priemones.

Galimas pavojus - tai galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų keliamą grėsmę gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – dokumentas, kuriuo reglamentuojamas materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimas ir valdymas gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms.

Ekstremaliųjų situacijų prevencija – kryptingai vykdoma pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms priemonių visuma, kad būtų išvengta ekstremaliųjų situacijų arba mažėtų jų galimybė, o susidarius ekstremaliajai situacijai būtų kuo mažiau pakenkta gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų veiklai, turtui ir aplinkai.

Šios ir kitos rizikos analizėje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

4. Rizikos analizės atlikimo metodas.

Savivaldybės rizikos analizė atliekama vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2011 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189 patvirtintomis Savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės metodinėmis rekomendacijomis (toliau – Rekomendacijos).

Rizikos analizė atliekama šiais etapais:

- nustatomi galimi pavojai;
- atliekamas rizikos vertinimas;
- nustatomas rizikos lygis ir jos priimtumas (priimtina ar nepriimtina).

Duomenys, gauti atlikus rizikos analizę, naudojami:

- rengiant savivaldybės ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą;
- rengiant savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planą;
- planuojant savivaldybės kolektyvinės gyventojų apsaugos nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių priemones.

Iš pradžių nustatomi galimi pavojai ir sudaromas galimų pavojų sąrašas, kurių grėsmė Savivaldybės teritorijoje yra didžiausia. Po to atliekamas rizikos vertinimas - analizuojama nustatytų galimų pavojų tikimybė ir galimi padariniai (poveikis) gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai, būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms. Paskutiniame etape atliekamas rizikos lygio ir jos priimtumo nustatymas. Nustačius labai didelę, didelę ar vidutinę riziką, šių galimų pavojų rizikos mažinimo priemonės numatomos savivaldybės ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane. Nustačius labai didelę ar didelę riziką, šių galimų pavojų valdymas aprašomas savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane. Galimiems pavojams kuriems nustatyta priimtina rizika, nebūtina numatyti prevencijos priemonių ir jų valdymo, bet juos reikia pakartotinai įvertinti rizikos analizės peržiūros metu.

Rizikos analizės rezultatai yra:

- galimų pavojų sąrašas pagal jų rizikos lygį;
- išvados, kuriose apibendrinami atliktos rizikos analizės rezultatai.

II. GALIMŲ PAVOJŲ NUSTATYMAS

5. Galimų pavojų sąrašas

Galimi pavojai nustatomi atsižvelgiant į Rekomendacijose pateiktą galimų pavojų sąrašą, remiantis moksliniais, statistiniais, istoriniais duomenimis, specialistų ir ekspertų vertinimais, Lietuvos ir kitų šalių patirtimi, analizuojamos aplinkos apžiūra, įvykių modeliavimu, taip pat Ekstremalių įvykių kriterijais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 241 „Dėl ekstremaliųjų įvykių kriterijų sąrašo patvirtinimo“.

Nustatomi visi galimi gamtiniai ir žmogaus veiklos sukelti (techniniai, ekologiniai ir socialiniai) pavojai, kurie gali kilti savivaldybės teritorijoje ir už jos ribų, turėti padarinių (poveikį) atskiroms savivaldybės vietovėms ir (ar) visai savivaldybės teritorijai: gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai, būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms ir sukelti savivaldybės ar valstybės lygio ekstremaliąją situaciją.

Nustatyti galimi pavojai surašomi į 1 lentelę, nurodoma jų padarinių (poveikio) zona, galimas išplitimas, esant galimybei, pateikiamos jų kilimo priežastys (kodėl ir kaip jie gali kilti).

Nustatytų galimų pavojų apibūdinimas

1 lentelė

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas (nurodyti konkrečias savivaldybės gyvenamąsias vietas)	Galimo pavojaus kilimo priežastys
1	2	3	4
Galimi gamtiniai pavojai			
1.	Smarkus vėjas (škvalas, uraganas)	Savivaldybės teritorija	Gamtinės kilmės
2.	Smarkus lietus	Savivaldybės teritorija	Gamtinės kilmės
3.	Smarkus snygis, smarki pūga	Savivaldybės teritorija	Gamtinės kilmės
4.	Speigas (didelis šaltis)	Savivaldybės teritorija	Gamtinės kilmės
5.	Smarki lijundra, storas sudėtinis apšalas	Savivaldybės teritorija	Gamtinės kilmės
6.	Sausra (kaitra)	Savivaldybės teritorija	Gamtinės kilmės
7.	Potvynis	Savivaldybės teritorijoje esančios upės, vandens telkiniai (Joniškio, Alantos seniūnijos)	Gamtinės kilmės
8.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	Savivaldybės teritorija	Gamtinės kilmės, žmogiškasis faktorius
9.	Pavojingos gyvūnų ligos	Savivaldybės teritorija	Gamtinės kilmės, žmogiškasis faktorius
10.	Kenksmingų organizmų židiniai	Savivaldybės teritorija	Gamtinės kilmės, žmogiškasis faktorius
Žmogaus veiklos sukelti pavojai			
11.	Transporto avarijos (automobilių, oro, vandens) ir įvykiai transportuojant pavojingą krovinį	Savivaldybės teritorijoje esantys automobilių keliai, vidaus vandens telkiniai, galimos praskrendančių lėktuvų avarijos	Techninės kilmės, žmogiškasis faktorius
12.	Cheminė avarija	Savivaldybės teritorija	Techninės kilmės, žmogiškasis faktorius
13.	Radiologinė avarija	Savivaldybės teritorija	Techninės kilmės, žmogiškasis faktorius
14.	Branduolinė avarija	Savivaldybės teritorija	Techninės kilmės, žmogiškasis faktorius (galima avarija Baltarusijos Astravo atominėje elektrinėje)
15.	Hidrotechnikos statinių (įrenginių) avarijos	Alantos, Joniškio seniūnijos	Techninės kilmės, žmogiškasis faktorius
16.	Pastatų griuvimai	Savivaldybės teritorija	techninės kilmės žmogiškasis faktorius, gamtinės kilmės,

17.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Savivaldybės teritorija	Techninės kilmės, žmogiškasis faktorius
18.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Molėtų miestas	Techninės kilmės, žmogiškasis faktorius
19.	Komunalinių sistemų avarija (vandens tiekimo, nuotekų šalinimo)	Molėtų miestas, seniūnijų centrai	Techninės kilmės, žmogiškasis faktorius
20.	Pavojingas radinys	Savivaldybės teritorija	Žmogiškasis faktorius
21.	Gaisrai ir sprogimai	Savivaldybės teritorija	Žmogiškasis faktorius, techninės kilmės, gamtinės kilmės
22.	Miškų gaisrai	Savivaldybės teritorija	žmogiškasis faktorius, gamtinės kilmės
23.	Maisto tarša	Savivaldybės teritorijoje esančios maisto gamybos, ruošimo ir prekybos vietos	Žmogiškasis faktorius, techninės kilmės
24.	Oro tarša	Savivaldybės teritorija	Techninės kilmės, žmogiškasis faktorius
25.	Vandens, dirvožemio, grunto tarša, naftos produktų išsiliejimas	Savivaldybės teritorijoje esančios upės, vandens telkiniai, dirvožemis, gruntas	Techninės kilmės, žmogiškasis faktorius
26.	Visuomenės neramumai, riaušės	Savivaldybės teritorija	Žmogiškasis faktorius
27.	Masinių užsieniečių antplūdis	Savivaldybės teritorija	Žmogiškasis faktorius
28.	Teroristiniai išpuoliai	Savivaldybės teritorija	Žmogiškasis faktorius
29.	Kibernetinės atakos	Savivaldybės teritorija	Žmogiškasis faktorius

III. RIZIKOS VERTINIMAS

Šiame etape analizuojama nustatytų galimų pavojų tikimybė ir galimi padariniai (poveikis).

6. Galimų pavojų tikimybės įvertinimas

Kiekvieno nustatyto galimo pavojaus tikimybė (T) vertinama balais pagal 2 lentelėje pateiktus galimo pavojaus tikimybės įvertinimo kriterijus. Rezultatai surašomi 10 lentelės 3 skiltyje.

Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimo kriterijai

2 lentelė

Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas	Galimo pavojaus tikimybės lygis	Vertinimo balai
Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	labai didelė tikimybė	5
Gali įvykti kartą per 1–10 metų	didelė tikimybė	4
Gali įvykti kartą per 10–50 metų	vidutinė tikimybė	3
Gali įvykti kartą per 50–100 metų	maža tikimybė	2
Gali įvykti rečiau negu kartą per 100 metų	labai maža tikimybė	1

7. Galimų pavojų padarinių nustatymas

Nustačius galimų pavojų tikimybę (T), analizuojami jo padariniai (poveikis) (P) savivaldybėje:

- gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1);
- turtui ir aplinkai (P2);

- būtiniausios gyvenimo (veiklos) sąlygoms (P3).

Analizuojant galimų pavojų poveikį gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1) pildoma 4 lentelė. Nustatomas galimas nukentėjusiųjų: žuvusiųjų, sužeistųjų, evakuotinių, gyventojų skaičius. Šie duomenys įrašomi į 4 lentelės 2 skiltį. Nustatomi objektai, kuriuose yra pažeidžiamos visuomenės socialinės grupės (5 lentelė) ir tų grupių gyventojų skaičius. Šie duomenys įrašomi į 4 lentelės 3 skiltį.

Pažeidžiamos visuomenės socialinės grupės

3 lentelė

Eil. Nr.	Pažeidžiamos visuomenės socialinės grupės pavadinimas
1.	Gyventojai, dirbantys su pavojaus riziką keliančiais įrenginiais
2.	Fiziškai izoliuoti gyventojai.
3.	Ligoniai (riboto judėjimo ir nesąmoningi).
4.	Vyresniojo amžiaus gyventojai.
5.	Socialiai remtini gyventojai.
6.	Vaikai (iki 16 metų).
7.	Užsienio turistai.
8.	Gyventojai, gyvenantys pavojaus rizikos zonoje.
9.	Gyventojai, turintys fizinę, psichinę negalią.

Galimų pavojų padariniai (poveikis) gyventojų gyvybei ar sveikatai

4 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galinių nukentėti gyventojų skaičius (žuvusiųjų ir (ar) sužeistųjų, ir (ar) evakuotinių gyventojų)	Objektai, kuriuose yra pažeidžiamos visuomenės socialinės grupės, patenkančios į pavojaus zoną, ir (ar) gyventojų skaičius
1	2	3
Smarkus vėjas (škvalas, uraganas)	5-10 nukentėjusių, virš 300 gyventojų evakuota	Alantos senelių globos namai – 34 gyventojai, Molėtų ligoninė – 92 pacientų, Molėtų vaikų globos namai – 25 vaikai, rajono gyventojai
Smarkus lietus	Nėra	Nėra
Smarkus snygis, smarki pūga	Nėra	Nėra
Speigas (didelis šaltis)	1-2 nesunkiai nukentėjusių	Molėtų ligoninė 92 pacientų
Smarki lijundra, storas sudėtinis apšalas	1-2 nesunkiai nukentėjusių	Nėra
Sausra (kaitra)	Nėra	Nėra
Potvynis	Nėra	Nėra
Pavojingos užkrečiamosios ligos	5-10 mirusiųjų, virš 500 susirgusiųjų	Gydymo, švietimo, viešosios įstaigos, spec. tarnybos, apie 1000 gyventojų
Pavojingos gyvūnų ligos	Susirgo 1-5 gyventojai (žmonėms užkrečiamos gyvūnų ligos)	Gyvulinės kilmės maisto produktų prekybos, viešojo maitinimo įstaigos, 50 gyventojų
Kenksmingų organizmų židiniai	Nėra	Nėra
Transporto avarijos (automobilių, oro, vandens) ir įvykiai transportuojant pavojingą krovinį	1-5 žuvusių, 5 – 10 sužalota, virš 300 gyventojų evakuota	Gyvenvietės esančios prie magistralinių, krašto svarbos kelių, apie 300 gyventojų

Cheminė avarija	Nėra	Nėra
Radiologinė avarija	1-3 nukentėjusieji, iki 50 evakuota	Rajono gyventojai
Branduolinė avarija	Galimi vėliau pasireikšiantys sveikatos pakenkimai rajono gyventojams. Plane branduolinės avarijos atveju rajono gyventojų evakuacija nenumatyta	Rajono gyventojai
Hidrotechnikos statinių (įrenginių) avarijos	Nėra	Nėra
Pastatų griuvimai	1-5 nukentėjusieji	Nėra
Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Nėra	Gydimo, socialinės įstaigos, rajono gyventojų būstai, apie 1000 gyventojų
Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Nėra	Gydimo, socialinės įstaigos, daugiabučiai gyvenamieji namai, apie 1000 gyventojų
Komunalinių sistemų avarija (vandens tiekimo, nuotekų šalinimo)	Nėra	Gydimo, socialinės įstaigos, daugiabučiai gyvenamieji namai, apie 500 gyventojų
Pavojingas radinys	virš 300 evakuota	Gydimo, švietimo, viešosios įstaigos, spec. tarnybos, iki 500 gyventojų
Gaisrai ir sprogimai	1-5 žuvę, 5-10 nukentėjusieji, virš 300 gyventojų evakuota	Gydimo, švietimo, viešosios įstaigos, spec. tarnybos, apie 1000 gyventojų
Miškų gaisrai	Nėra	Nėra
Maisto tarša	1-3 apsinuodiję maistu	Socialinės, švietimo įstaigos
Oro tarša	Nėra	Nėra
Vandens, dirvožemio, grunto tarša, naftos produktų išsiliejimas	Nėra	Nėra
Visuomenės neramumai, riaušės	1-5 nukentėjusieji	Nėra
Masinis užsieniečių antplūdis	Nėra	Nėra
Teroristiniai išpuoliai	1-5 nukentėjusieji	Gydimo, švietimo, viešosios įstaigos, spec. tarnybos, apie 100 gyventojų
Kibernetinės atakos	Nėra	Nėra

Analizuojant galimų pavojų poveikį turtui (P2) pildoma 5 lentelė. Nustatomi pažeidžiami ekonominės veiklos sektoriai ir galimi padariniai (poveikis) privačiam turtui bei viešajam sektoriui ir numatomi nuostoliai.

Galimų pavojų padariniai (poveikis) turtui

5 lentelė

Numatomas galimas pavojus	Pažeidžiami ekonominės veiklos sektoriai	Galimi padariniai (poveikis) privačiam turtui ir viešajam sektoriui	Numatomi nuostoliai, tūkst. Eur
1	2	3	4
Smarkus vėjas (škvalas, uraganas)	Elektros tiekimas, miškininkystė, žemės ūkis, pastatai	Sugriovimai, patirti turtiniai nuostoliai	Iki 1000
Smarkus lietus	Komunalinis ūkis, pastatai	Patirti turtiniai nuostoliai	Iki 50
Smarkus snygis, smarki pūga	Transportas, pastatai	Patirti turtiniai nuostoliai	Iki 50
Speigas (didelis šaltis)	Visuomeninis, ūkinis sektorius	Šilumos, vandens tiekimo vamzdinių gedimai	Iki 50
Smarki lijundra, storas sudėtinis apšalas	Elektros tiekimas, transportas	Galimos eismo avarijos, turto sugadinimas	Iki 50
Sausra (kaitra)	Žemės ūkis	Pakenkimas žemės ūkio augalams	Iki 50
Potvynis	Gyvenamieji, kiti pastatai	Turto sugadinimas	Iki 50
Pavojingos užkrečiamosios ligos	Gydymo įstaigos	Išlaidos gydymo priemonėms, profilaktikos priemonėms	Iki 200
Pavojingos gyvūnų ligos	Žemės ūkis, paukštininkystė	Gyvulių, paukščių kritimas	Virš 1000
Kenksmingų organizmų židiniai	Žemės ūkis, miškininkystė	Pakenkimas žemės ūkio augalams, miškams	Virš 50
Transporto avarijos (automobilių, oro, vandens) ir įvykiai transportuojant pavojingą krovinį	Susisiekiimas	Kelių transporto priemonių, kelio įrenginių, turto sugadinimas	Iki 50
Cheminė avarija	Visuomeninis, ūkinis sektorius, aplinka	Turto sugadinimas, išlaidos avarijos likvidavimui	Iki 50
Radiologinė avarija	Visuomeninis, ūkinis sektorius, aplinka	Turto sugadinimas, išlaidos avarijos likvidavimui	Iki 50
Branduolinė avarija	Visuomeninis, ūkinis sektorius, aplinka	Turto sugadinimas, išlaidos avarijos likvidavimui	Iki 10000
Hidrotechnikos statinių (įrenginių) avarijos	Hidrotechniniai statiniai, keliai	Sugriaujami hidrotechniniai statiniai, galimi kelių išplovimai	Iki 50
Pastatų griuvimai	Pastatai	Turto sugadinimas ar sunaikinimas	Iki 50
Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Elektros energijos tiekimo infrastruktūra	Elektros tiekimo infrastruktūros sugadinimas	Iki 50
Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Šilumos energijos tiekimo infrastruktūra	Patirti nuostoliai šilumos ūkyje	Iki 50
Komunalinių sistemų avarija (vandens tiekimo, nuotekų šalinimo)	Vandens tiekimas, nuotekų šalinimas	Patirti nuostoliai komunaliniame ūkyje	Iki 50

Pavojingas radinys	Visuomeninis, ūkinis sektorius	Turto sugadinimas, likvidavimo išlaidos	Iki 50
Gaisrai ir sprogimai	Visuomeninis, ūkinis sektorius	Turto sugadinimas ar praradimas	Iki 1000
Miškų gaisrai	Miškininkystė	Nuostoliai miškų ūkyje	Virš 1000
Maisto tarša	Maitinimo, prekybos įmonės	Nuostoliai maisto gamyboje, prekyboje	Iki 50
Oro tarša	Visuomeninis, ūkinis sektorius	Poveikis nežymus	-
Vandens, dirvožemio, grunto tarša, naftos produktų išsiliejimas	Visuomeninis, ūkinis sektorius, aplinka	Išlaidos pasekmėms likviduoti	Iki 50
Visuomenės neramumai, riaušės	Visuomeninis, ūkinis sektorius	Visuomeninės, privačios nuosavybės sunaikinimas, sugadinimas	Iki 50
Masinis užsieniečių antplūdis	Visuomeninis, ūkinis sektorius	Visuomeninės, privačios nuosavybės sunaikinimas, sugadinimas	Iki 50
Teroristiniai išpuoliai	Visuomeninis, ūkinis sektorius	Turto sugadinimas, sunaikinimas	Iki 50
Kibernetinės atakos	Visuomeninis, ūkinis sektorius	Poveikis nežymus	Iki 50

Analizuojant galimų pavojų poveikį aplinkai (P2) pildoma 6 lentelė. Nustatoma galima aplinkos tarša ir galimi padariniai (poveikis) aplinkai, numatomi nuostoliai.

Galimų pavojų padariniai (poveikis) aplinkai

6 lentelė

Numatomas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai, tūkst. Eur
1	2	3	4	5	6
Smarkus vėjas (škvalas, uraganas)	Taip	Nėra	Nėra	Žala augmenijai ar jos sunaikinimas	Iki 1000
Smarkus lietus	Nėra	Nėra	Nėra	Galimas dirvožemio išplovimas	Iki 50
Smarkus snygis, smarki pūga	Nėra	Nėra	Nėra	Galimas pakenkimas laukinei gyvūnijai	Iki 50
Speigas (didelis šaltis)	Nėra	Nėra	Nėra	Galimas pakenkimas laukinei gyvūnijai	Iki 50
Smarki lijundra, storas sudėtinis apšalas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	-
Sausra (kaitra)	Nėra	Nėra	Nėra	Žala augalijai	Iki 50
Potvynis	Nėra	Taip	Nėra	Galimi grunto išplovimai	Iki 50
Pavojingos užkrečiamosios ligos	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	-

Pavojingos gyvūnų ligos	Nėra	Nėra	Nėra	Galimas gyvūnų kritimas	Iki 50
Kenksmingų organizmų židiniai	Nėra	Nėra	Nėra	Galimi pakenkimai augalams, miškams	Iki 50
Transporto avarijos (automobilių, oro, vandens) ir įvykiai transportuojant pavojingą krovinį	Taip	Taip	Taip	Pakenkimai gyvūnijai, augalijai vandens užteršimas	Iki 50
Cheminė avarija	Taip	Nėra	Nėra	Galimas oro užteršimas	Iki 50
Radiologinė avarija	Taip	Taip	Taip	Aplinkos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	Iki 50
Branduolinė avarija	Taip	Taip	Taip	Aplinkos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	Iki 1000
Hidrotechnikos statinių (įrenginių) avarijos	Nėra	Nėra	Nėra	Galimi grunto išplovimai	Iki 50
Pastatų griuvimai	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	-
Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	-
Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	-
Komunalinių sistemų avarija (vandens tiekimo, nuotekų šalinimo)	Nėra	Taip	Taip	Galimas grunto ir vandens telkinių užteršimas	Iki 200
Pavojingas radinys	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Virš 50
Gaisrai ir sprogimai	Taip	Nėra	Nėra	Oro tarša	Iki 50
Miškų gaisrai	Taip	Nėra	Nėra	Oro tarša, augalijos sunaikinimas	Iki 1000
Maisto tarša	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	-
Oro tarša	Taip	Nėra	Nėra	Galimas laikinas pakenkimas gyvūnijai	Iki 50
Vandens, dirvožemio, grunto tarša, naftos produktų išsiliejimas	Nėra	Taip	Taip	Grunto, vandens telkinių užteršimas	Iki 200
Visuomenės neramumai, riaušės	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	-
Masinis užsieniečių antplūdis	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	-
Teroristiniai išpuoliai	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	-
Kibernetinės atakos	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	-

Įvertinami ir 7 lentelėje aprašomi galimi padariniai (poveikis) būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms ir jų numatoma trukmė (P3).

Galimi padariniai (poveikis) būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms

7 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
1	2	3
Smalkus vėjas (škvalas, uraganas)	Dideli	Iki 3 parų
Smalkus lietus	Nereikšmingi	Iki 6 valandų
Smalkus snygis, smarki pūga	Nereikšmingi	Iki 6 valandų
Speigas (didelis šaltis)	Nereikšmingi	Iki 6 valandų
Smarki lijundra, storas sudėtinis apšalas	Nereikšmingi	Iki 6 valandų
Sausra (kaitra)	Nereikšmingi	Iki 6 valandų
Potvynis	Nereikšmingi	Iki 6 valandų
Pavojingos užkrečiamosios ligos	Labai dideli	Iki 30 parų
Pavojingos gyvūnų ligos	Riboti	Iki 24 valandų
Kenksmingų organizmų židiniai	Nereikšmingi	-
Transporto avarijos (automobilių, oro, vandens) ir įvykiai transportuojant pavojingą krovinį	Nereikšmingi	Iki 24 valandų
Cheminė avarija	Nereikšmingi	Iki 6 valandų
Radiologinė avarija	Dideli	Iki 3 parų
Branduolinė avarija	Labai dideli	Iki 30 parų
Hidrotechnikos statinių (įrenginių) avarijos	Nereikšmingi	Iki 6 valandų
Pastatų griuvimai	Nereikšmingi	Iki 6 valandų
Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Nereikšmingi	Iki 6 valandų
Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Riboti	Iki 24 valandų
Komunalinių sistemų avarija (vandens tiekimo, nuotekų šalinimo)	Riboti	Iki 24 valandų
Pavojingas radinys	Riboti	Iki 24 valandų
Gaisrai ir sprogimai	Riboti	Iki 24 valandų
Miškų gaisrai	Dideli	Iki 3 parų
Maisto tarša	Nereikšmingi	Iki 6 valandų
Oro tarša	Nereikšmingi	Iki 6 valandų
Vandens, dirvožemio, grunto tarša, naftos produktų išsiliejimas	Riboti	Iki 24 valandų
Visuomenės neramumai, riaušės	Riboti	Iki 24 valandų
Masinis užsieniečių antplūdis	Dideli	Iki 3 parų
Teroristiniai išpuoliai	Riboti	Iki 12 valandų
Kibernetinės atakos	Nereikšmingi	Iki 6 valandų

Kiekvieno galimo pavojaus padariniai (poveikis) (P1, P2, P3) įvertinami balais pagal 8 lentelėje pateiktus įvertinimo kriterijus. Balai surašomi į 10 lentelę. Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai vertinami balais, atsižvelgiant į 5 ir 6 lentelėse numatomus nuostolius (5 ir 6 lentelėse nurodyti nuostoliai sumuojami).

Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimo kriterijai

8 lentelė

Galimų padarinių (poveikio) gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia	nereikšmingas	1
Sužaloti 1–5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	ribotas	2
Žuvo ne daugiau kaip 5 gyventojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 gyventojų, ir (ar) nuo 300 iki 500 gyventojų evakuota	didelis	3
Žuvo ne daugiau kaip 20 gyventojų ir (ar) nuo 10 iki 100 gyventojų sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 500 iki 1000 gyventojų evakuota	labai didelis	4
Žuvo daugiau nei 20 gyventojų ir (ar) sužalota daugiau nei 100 gyventojų, ir (ar) daugiau kaip 1000 gyventojų evakuota	katastrofinis	5
Galimų padarinių (poveikio) turtui ir aplinkai (P2) įvertinimas, tūkst. Eur	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Mažiau nei 50	nereikšmingas	1
50–200	ribotas	2
200–1000	didelis	3
1000–10 000	labai didelis	4
Daugiau nei 10 000	katastrofinis	5
Galimų padarinių (poveikio) būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms (P3) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Kai būtiniausios gyvenimo (veiklos) sąlygos sutrikdomos iki 6 valandų	nereikšmingas	1
Kai būtiniausios gyvenimo (veiklos) sąlygos sutrikdomos nuo 6 iki 24 valandų	ribotas	2
Kai būtiniausios gyvenimo (veiklos) sąlygos sutrikdomos nuo 1 iki 3 parų	didelis	3
Kai būtiniausios gyvenimo (veiklos) sąlygos sutrikdomos nuo 3 iki 30 parų	labai didelis	4
Kai būtiniausios gyvenimo (veiklos) sąlygos sutrikdomos daugiau kaip 30 parų	katastrofinis	5

8. Galimų pavojų rizikos įvertinimas

Galimų pavojų rizika įvertinama 10 lentelėje. Nustatytų galimų pavojų tikimybės (T) ir galimų padarinių (poveikio) (P1, P2, P3) balai įrašomi į 10 lentelės 3, 4, 5 ir 6 skiltis.

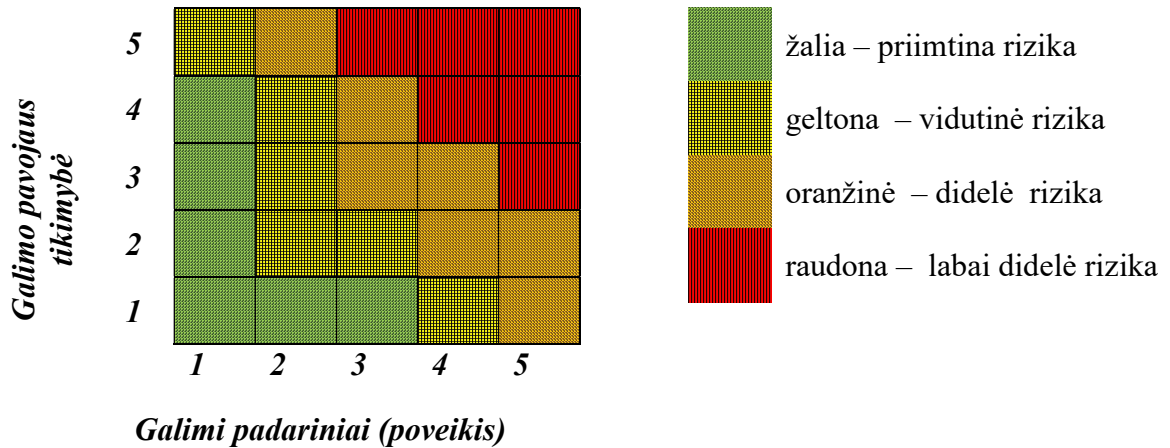
Nustatytų galimų pavojų rizikos lygis apskaičiuojamas pagal formulę $R = T \times P$, kur R – rizika, T – tikimybė, P – padariniai (poveikis). Gautos reikšmės įrašomos į 10 lentelės 7, 8 ir 9 skiltis:

- galimo pavojaus rizikos gyventojų gyvybei ir sveikatai lygis (R1);
- galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2);
- galimo pavojaus rizikos būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms lygis (R3).

Naudojantis 9 lentele, pagal nustatytų galimų pavojų tikimybės (T) ir galimų padarinių (poveikio) (P) balus (10 lentelės 3, 4, 5 ir 6 skiltys) nustatomas kiekvieno galimo pavojaus rizikos (R1, R2, R3) lygis: labai didelis, didelis, vidutinis arba priimtinas, kuris įrašomas į 10 lentelės 7, 8, 9 skiltis.

10 lentelės 10 skiltyje įrašomas bendras rizikos lygis, kuris gaunamas sudėjus R1, R2 ir R3 reikšmes. Šie duomenys bus naudojami sudarant Savivaldybės galimų pavojų sąrašą prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį.

9. lentelė. **Rizikos lygio (R) nustatymas**

Galimų pavojų rizikos įvertinimas

10 lentelė

Eil. Nr.	Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimas balais			Rizikos lygio (R) nustatymas			Bendras rizikos lygis (R) $R=R1+R2+R3$
			Galimi padariniai (poveikis) gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1)	Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai (P2)	Galimi padariniai (poveikis) būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms (P3)	Galimo pavojaus rizikos gyventojų gyvybei ir sveikatai lygis (R1) $R1=T \times P1$	Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2) $R2=T \times P2$	Galimo pavojaus rizikos būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms lygis (R3) $R3=T \times P3$	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Smarkus vėjas (škvalas, uraganas)	4	3	3	3	12 didelis	12 didelis	12 didelis	36
2.	Smarkus lietus	3	1	1	1	3 priimtinas	3 priimtinas	3 priimtinas	9
3.	Smarkus snygis, smarki pūga	3	1	1	1	3 priimtinas	3 priimtinas	3 priimtinas	9
4.	Speigas (didelis šaltis)	2	1	1	1	2 priimtinas	2 priimtinas	2 priimtinas	6
5.	Smarki lijundra, storas sudėtinis apšalas	2	1	1	1	2 priimtinas	2 priimtinas	2 priimtinas	6

6.	Sausra (kaitra)	3	1	1	1	3 priimtinas	3 priimtinas	3 priimtinas	9
7.	Potvynis	2	1	1	1	2 priimtinas	2 priimtinas	2 priimtinas	6
8.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	3	4	2	4	12 didelis	6 vidutinis	12 didelis	30
9.	Pavojingos gyvūnų ligos	3	2	4	2	6 vidutinis	12 didelis	6 vidutinis	24
10.	Kenksmingų organizmų židiniai	1	1	2	1	1 priimtinas	2 priimtinas	1 priimtinas	4
11.	Transporto avarijos (automobilių, oro, vandens) ir įvykiai transportuojant pavojingą krovinį	4	3	1	2	12 didelis	4 priimtinas	8 vidutinis	24
12.	Cheminė avarija	2	1	1	1	2 priimtinas	2 priimtinas	2 priimtinas	6
13.	Radiologinė avarija	1	2	1	3	4 vidutinis	2 priimtinas	6 Vidutinis	12
14.	Branduolinė avarija	3	2	4	4	6 vidutinis	12 didelis	12 didelis	30
15.	Hidrotechnikos statinių (įrenginių) avarijos	2	1	1	1	2 priimtinas	2 priimtinas	2 priimtinas	6
16.	Pastatų griuvimai	1	2	1	1	2 priimtinas	1 priimtinas	1 priimtinas	4
17.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	4	1	1	1	4 priimtinas	4 priimtinas	4 priimtinas	12
18.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	3	1	1	2	3 priimtinas	3 priimtinas	6 vidutinis	12
19.	Komunalinių sistemų avarija (vandens tiekimo, nuotekų šalinimo)	3	1	2	2	3 priimtinas	6 vidutinis	6 vidutinis	15
20.	Pavojingas radinys	3	3	2	2	9 didelis	6 vidutinis	6 vidutinis	21
21.	Gaisrai ir sprogimai	5	3	3	2	15 l. didelis	15 l. didelis	10 didelis	40
22.	Miškų gaisrai	4	1	4	3	4 priimtinas	16 l. didelis	12 didelis	32

23.	Maisto tarša	3	1	1	1	3 priimtinas	3 priimtinas	3 priimtinas	9
24.	Oro tarša	2	1	1	1	2 priimtinas	2 priimtinas	2 priimtinas	6
25.	Vandens, dirvožemio, grunto tarša, naftos produktų išsiliejimas	3	1	2	2	3 priimtinas	6 vidutinis	6 vidutinis	15
26.	Visuomenės neramumai, riaušės	1	2	1	2	2 priimtinas	1 priimtinas	2 priimtinas	5
27.	Masinis užsieniečių antplūdis	1	1	1	3	1 priimtinas	1 priimtinas	3 priimtinas	5
28.	Teroristiniai išpuoliai	1	2	1	2	2 priimtinas	1 priimtinas	2 priimtinas	5
29.	Kibernetinės atakos	3	1	1	1	3 priimtinas	3 priimtinas	3 priimtinas	9

IV. RIZIKOS LYGIO IR JOS PRIIMTINUMO NUSTATYMAS

9. Savivaldybės galimų pavojų sąrašas prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį

Atlikus Savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę sudaromas galimų pavojų sąrašas prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį.

Galimų pavojų sąrašas pagal jų rizikos lygį

11 lentelė

Eil. Nr.	Galimas pavojus	Bendras rizikos lygis (R)
1	2	3
Labai didelės rizikos lygis		
1.	Gaisrai ir sprogimai	40
2.	Miškų gaisrai	32
Didelės rizikos lygis		
3.	Smarkus vėjas (škvalas, uraganas)	36
4.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	30
5.	Branduolinė avarija	30
6.	Pavojingos gyvūnų ligos	24
7.	Transporto avarijos (automobilių, oro, vandens) ir įvykiai transportuojant pavojingą krovinį	24
8.	Pavojingas radinys	21

Vidutinės rizikos lygis		
9.	Vandens, dirvožemio, grunto tarša, naftos produktų išsiliejimas	15
10.	Komunalinių sistemų avarija (vandens tiekimo, nuotekų šalinimo)	15
11.	Radiologinė avarija	12
12.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	12
Priimtinos rizikos lygis		
13.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	12
14.	Kibernetinės atakos	9
15.	Smarkus snygis, smarki pūga	9
16.	Smarkus lietus	9
17.	Sausra (kaitra)	9
18.	Maisto tarša	9
19.	Hidrotechnikos statinių (įrenginių) avarijos	6
20.	Speigas (didelis šaltis)	6
21.	Smarki liūndra, storas sudėtinis apšalas	6
22.	Potvynis	6
23.	Cheminė avarija	6
24.	Oro tarša	6
25.	Visuomenės neramumai, riaušės	5
26.	Masinis užsieniečių antplūdis	5
27.	Teroristiniai išpuoliai	5
28.	Kenksmingų organizmų židiniai	4
29.	Pastatų griuvimai	4

10. Išvados

Atliekant Molėtų rajono civilinės saugos rizikos analizę, buvo vertinami 29 galimi pavojai. Pirmiausiai buvo sudarytas galimų pavojų sąrašas, kurių tikimybė Savivaldybės teritorijoje yra didžiausia, po to atliktas nustatytų galimų pavojų apibūdinimas, jų tikimybės, galimų padarinių ir keliamos rizikos įvertinimas.

Atlikus galimų pavojų rizikos vertinimą buvo sudarytas Savivaldybės galimų pavojų sąrašas prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį. Nustatyti 8 labai didelės ar didelės rizikos galimi pavojai, kurių sukelti padariniai turėtų didžiausią neigiamą poveikį rajono gyventojams, aplinkai, gamtai, turtui. Šių galimų pavojų valdymas aprašomas savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.

Galimų pavojų, kuriems nustatytas labai didelis, didelis ir vidutinis rizikos lygis, rizikos mažinimo priemonės numatomos savivaldybės ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane. Šiame sąraše yra 12 galimų pavojų.

Rengiant Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą reikia atsižvelgti į šiame sąraše pateiktus pavojus, peržiūrėti esamų ir taikomų prevencijos ir pasirengimo priemonių efektyvumą ir esant nepakankamoms taikomoms priemonėms, suplanuoti papildomas priemones kurias:

- turi mažinti galimo pavojiaus tikimybę ir (ar) galimus padarinius (poveikį);
- gerinti savivaldybėje esančių civilinės saugos sistemos subjektų pasirengimą reaguoti ir likviduoti ekstremaliasias situacijas ir šalinti jų padarinius;
- didinti gyventojų saugumą gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms ir gerinti visuomenės savisaugos kultūros lygį.

Tiems galimiems pavojams kuriems buvo nustatyta priimtina rizika, nebūtina numatyti prevencijos priemonių ir jų valdymo, bet juos reikia pakartotinai įvertinti rizikos analizės peržiūros metu.